

Zainteresowania, aspiracje zawodowe i czas wolny studentów kierunku wychowanie fizyczne Akademii Nauk Stosowanych im. Haliny Konopackiej w Pruszkowie

Interests, Career Aspirations, and Leisure Time of ANS in Pruszkow

Bartosz Huzarski

Streszczenie

Cel: Ustalenie zainteresowań, aspiracji zawodowych oraz sposobu spędzania czasu wolnego studentów kierunku wychowanie fizyczne w ANS w Pruszkowie.

Material i metody: Badanie¹ obejmowało analizę preferencji sportowych, celów zawodowych oraz aktywności pozaszkolnych studentów kierunku wychowanie fizyczne ANS w Pruszkowie. W ramach badań przeprowadzono analizę literatury przedmiotu, na podstawie której omówiono różnorodne aspekty zainteresowań sportowych, aspiracji zawodowych oraz roli czasu wolnego w życiu studentów. W badaniu studentów zastosowano metodę sondażu diagnostycznego, technikę ankiety oraz autorski kwestionariusz ankiety.

Wyniki: Uzyskane wyniki badań pozwalają stwierdzić, że uczelnie kształcące nauczycieli wychowania fizycznego powinny dostosować swoje programy do potrzeb studentów, oferując różnorodne zajęcia sportowe oraz wsparcie w realizacji celów zawodowych. W ten sposób można stworzyć środowisko sprzyjające nie tylko nauce, ale także osobistemu rozwojowi studentów, co jest kluczowe w kontekście ich przyszłej kariery w sporcie i wychowaniu fizycznym. Wspieranie różnorodności zainteresowań sportowych oraz umożliwienie aktywnego uczestnictwa w zajęciach realizowanych poza programem studiów to kluczowe elementy, które mogą przyczynić się do sukcesu studentów na kierunku wychowanie fizyczne.

Słowa kluczowe: zainteresowania, aspiracje, czas wolny, studenci, wychowanie fizyczne, program studiów

Summary

Purpose: To determine the interests, professional aspirations and leisure activities of students of physical education at ANS in Pruszków.

Material and Methods: The study included an analysis of sports preferences, career goals and extracurricular activities of students of physical education at ANS in Pruszków. As part of the research, an analysis of the literature on the subject was carried out, on the basis of which various aspects of sports interests, professional aspirations and the role of free time in the life of students were discussed. The study of students used the method of a diagnostic survey, a survey technique and an original questionnaire.

Results: The results of the study allow us to conclude that universities educating physical education teachers should adapt their curricula to the needs of students, offering a variety of sports activities and support in achieving professional goals. In this way, an environment conducive not only to learning but also to the personal development of students can be created, which is crucial in the context of their future careers in sports and physical education. Supporting the diversity of sports interests and enabling active participation in activities conducted outside the curriculum are key elements that can contribute to the success of students in the field of physical education.

Keywords: interests, aspirations, free time, students, physical education, study program

¹ Artykuł powstał na podstawie pracy licencjackiej wykonanej pod kierunkiem mgr Zbigniewa Barcikowskiego. Od maja 2024 roku Uczelnia nosi nazwę Akademia Nauk Stosowanych im. Haliny Konopackiej w Pruszkowie.

Wstęp

Wychowanie fizyczne jest istotnym elementem kształtowania zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej. Celem podjętych badań było zbadanie zainteresowań, aspiracji zawodowych oraz sposobu spędzania czasu wolnego studentów kierunku wychowanie fizyczne w ANS w Pruszkowie.

Zainteresowania sportowe w przypadku studentów wychowania fizycznego mają szczególne znaczenie. Mogą stanowić podstawę nie tylko dla aktywności fizycznej, ale również wyboru kierunku studiów czy kariery zawodowej. Biorąc pod uwagę, że badania przeprowadzono na kierunku nauczycielkim, osoby zainteresowane sportem przygotowują się przede wszystkim do roli nauczyciela wychowania fizycznego. Osoby te mogą również aktywnie uczestniczyć w różnego rodzaju dyscyplinach, zarówno jako zawodnicy, trenerzy, instruktorzy, jak też pasjonaci i kibice. Dlatego analiza zainteresowań sportowych studentów kierunku wychowanie fizyczne może być kluczowa dla identyfikacji obszarów, w których studenci chcieliby rozwijać swoje umiejętności. Wyniki badania mogą dostarczyć ciekawych informacji dla zarządzających Uczelnią oraz prowadzących zajęcia, zarówno w zakresie podniesienia efektywności pracy edukacyjnej, jak też ewentualnego dostosowania programów nauczania do potrzeb młodych adeptów sportu.

Zainteresowania jako przedmiot rozważań teoretycznych

Punktem wyjścia do rozważań na temat zainteresowań młodzieży studiującej kierunek wychowanie fizyczne jest przegląd istniejących badań i teorii. Pozwoli on zrozumieć, jakie czynniki mają wpływ na formowanie zainteresowań oraz jakie obszary zawodowe są najbardziej atrakcyjne dla studentów.

Zainteresowania stanowią kluczowy element życia każdego człowieka, wpływając nie tylko na codzienne decyzje, ale także na rozwój osobisty, aktywność społeczną oraz kształtowanie tożsamości. Definicja zainteresowań obejmuje wszystkie te obszary aktywności, które wpływają na pozytywne emocje oraz angażują intelektualnie lub emocjonalnie. Mogą to być wszystkie działania, które jednostka preferuje i którym chętnie poświęca swój czas (Bańka, 2002, s. 44-50). Zainteresowania mogą na kierunek rozwoju osobistego, ale nie zawsze mają charakter stały. Mogą one ewoluować wraz z doświadczeniami życiowymi, wiekiem, zmieniającymi się potrzebami jednostki oraz zmianami sytuacji życiowej.

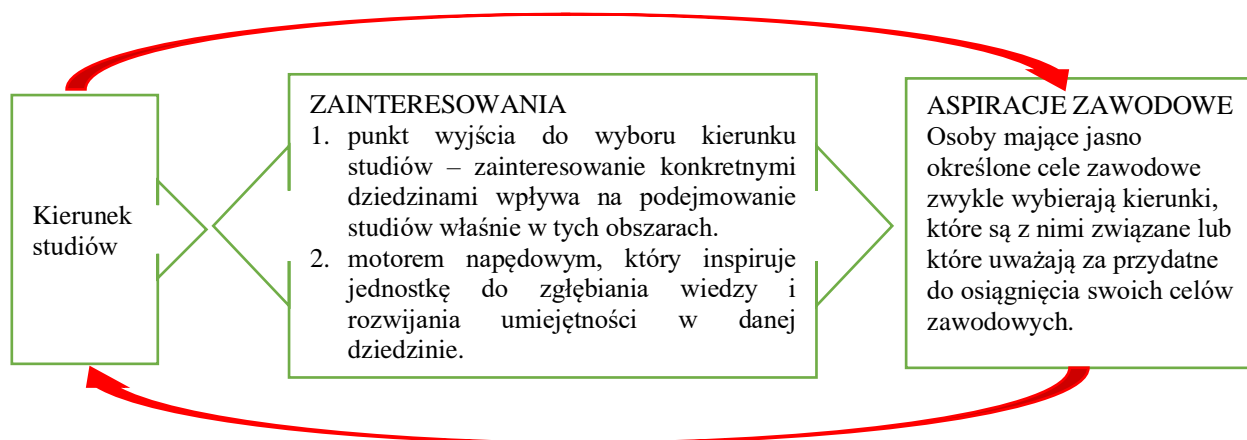
Definicje zainteresowań według Anastasi, Urbina (1999, s. 71-80)

Zaangażowanie	Zainteresowania to obszary aktywności, tematy lub dziedziny, które wywołują pozytywne emocje i zainteresowania, angażując jednostkę intelektualnie, emocjonalnie lub fizycznie.
Inspiracja	Zainteresowania to hobby lub obszary zainteresowań, które stanowią istotną część życia jednostki, inspirując ją do aktywności i poszukiwania nowych doświadczeń.
Wartości	Zainteresowania to obszary wiedzy, umiejętności lub działań, które jednostka uznaje za wartościowe i atrakcyjne, angażując w nie jej uwagę oraz czas.
Rozwój	Zainteresowania to sfery życia, w których jednostka znajduje przyjemność, satysfakcję oraz rozwija swoje umiejętności, wspierając tym samym swój rozwój osobisty.
Samorealizacja	Zainteresowania to obszary aktywności, które stanowią wyraz indywidualnych preferencji, upodobań oraz potrzeb jednostki, wpływając na jej samorealizację i dobrostan emocjonalny.

Zainteresowania są tym obszarem aktywności, który nie tylko przyciąga uwagę jednostki i budzi pozytywne emocje, ale również stanowi istotny element tożsamości jednostki, wpływając na jej samorealizację oraz poczucie spełnienia (Anastasi, Urbina, 1999, s. 71-80). Dzięki zaangażowaniu się w obszary, sprawiające przyjemność, jednostka rozwija swoje zainteresowania, zdobywa nowe doświadczenia i pogłębia swoją wiedzę. W ten sposób rozwój osobisty staje się procesem ciągłym, który wspiera samorealizację i budowanie tożsamości osobistej (Betz, 2004). Zainteresowania mogą również pobudzać kreatywność i innowacyjność jednostki. Działając w obszarach, które sprawiają jej przyjemność, jednostka może wykazywać większą inicjatywę, otwartość na nowe pomysły oraz zdolność do rozwiązywania problemów w nowatorski sposób (Betz, 2004, s. 340-353).

Zainteresowania i aspiracje zawodowe wpływają na zaangażowanie i motywację w trakcie studiów.

Wpływ zainteresowań i aspiracji zawodowych na wybór kierunku studiów

---

Osoby studiujące na kierunkach zgodnych z ich zainteresowaniami i aspiracjami zazwyczaj są bardziej zaangażowane, aktywne i zdeterminowane w dążeniu do osiągnięcia sukcesu akademickiego oraz realizacji swoich zawodowych celów (Betz, 2004, s. 86 – 101). Świadome rozpoznanie swoich zainteresowań oraz celów zawodowych może pomóc w podjęciu trafnej decyzji dotyczącej wyboru kierunku studiów, co z kolei może wpłynąć na satysfakcję i sukces w przyszłej karierze zawodowej (Betz, 2004, s. 86 – 101). Zainteresowania odgrywają istotną rolę w rozwoju osobistym i zawodowym każdego człowieka. Stanowią często punkt wyjścia dla wyboru ścieżki zawodowej oraz decyzji dotyczących kierunku edukacji i rozwoju zawodowego. Osoby angażujące się w obszary zgodne z ich zainteresowaniami odnoszą większe sukcesy zawodowe, ponieważ praca jest dla nich źródłem motywacji, zaangażowania i satysfakcji. Zainteresowania mogą mieć również związek z aspiracjami zawodowymi i kształtowaniem ścieżki zawodowej. Pojęciem aspiracji można określić cele, ambicje i plany dotyczące przyszłej kariery zawodowej, przy czym obejmują one nie tylko konkretny zawód, ale także pożądane osiągnięcia, rozwój kwalifikacji, pozycję społeczną oraz satysfakcję z wykonywanej pracy. Aspiracje zawodowe mogą być związane z różnymi obszarami życia zawodowego, takimi jak awans na wyższe stanowisko, zdobycie konkretnych umiejętności i kwalifikacji, rozwój osobisty, czy też satysfakcja z wykonywanej pracy (Campbell, Borgen, 1999).

Analiza preferencji zawodowych w kontekście edukacji fizycznej i sportu stanowi przedmiot wielu badań i analiz. Badania dotyczą przede wszystkim preferencji zawodowych, koncentrując się na identyfikacji najpopularniejszych obszarów zawodowych oraz rozpoznaniu czynników wpływających na wybór konkretnych ścieżek zawodowych. Uwzględniane są m. in. takie zmienne jak osobiste predyspozycje, doświadczenia sportowe, aspiracje zawodowe oraz trendy rynkowe w sektorze sportu i rekreacji. Szczególne miejsce w badaniach zajmują opisy ścieżek zawodowych dostępnych dla absolwentów poszczególnych kierunków. Analizowane są perspektywy zatrudnienia, możliwości rozwoju zawodowego oraz oczekiwania rynku pracy wobec absolwentów (Dik, Hansen, 2004). W przypadku studentów i absolwentów kierunku wychowanie fizyczne analiza trendów w wyborze ścieżek zawodowych uwzględnia znaczenie zmieniających się preferencji oraz potrzeb na rynku pracy związanych z edukacją fizyczną i sportem. Wskazywane są aktualne kierunki rozwoju zawodowego oraz zmiany społeczno-gospodarcze, które wpływają na oczekiwania studentów oraz dynamicznie ewoluujący sektor sportu i rekreacji. Studenci preferują konkretne interesujące ich dziedziny:

trenerstwo, fizjoterapia, zarządzanie sportem czy kinezyterapia, zamiast ogólnego kierunku wychowanie fizyczne. Ponadto, obserwuje się rosnące zainteresowanie nowymi obszarami zawodowymi, takimi jak promocja zdrowia, rekreacja ruchowa, sporty ekstremalne czy nowe technologie w sporcie. Studenci coraz częściej poszukują ścieżek zawodowych, które pozwolą im na wykorzystanie swoich umiejętności i zainteresowań w nowatorski sposób, zgodnie z dynamicznymi zmianami społeczeństwa i technologii. Coraz większą rolę odgrywają również kwestie zrównoważonego rozwoju, aktywnego trybu życia oraz promocji zdrowego stylu życia. Już od lat 90 XX wieku studenci wybierają te obszary, które pozwalają im na zaangażowanie się w działania społeczne, edukację zdrowotną oraz propagowanie aktywności fizycznej jako elementu zdrowego trybu życia (Gottfredson, 1985).

Na decyzje dotyczące przyszłej kariery wpływa wiele różnych czynników. Wybór ścieżki zawodowej wynikać może zarówno z osobistych predyspozycji, jak i z zewnętrznych warunków społeczno ekonomicznych oraz kulturowych (Gottfredson, 1985, s. 159-162).

Czynniki wyboru ścieżki zawodowej przez studentów kierunku wychowanie fizyczne (Brzezińska, 2003)

Indywidualne zainteresowania	Studenci często kierują się tym, co sprawia im przyjemność i co stanowi dla nich źródło motywacji do działania. Osoby zafascynowane sportem, zdrowym stylem życia czy pracą z ludźmi mogą wybierać ścieżki zawodowe związane z trenerstwem, rekreacją, czy fizjoterapią.
Doświadczenia życiowe i zawodowe	Studenci mogą być inspirowani przez osoby z otoczenia, mentorów, czy też własne doświadczenia sportowe, które kształtują ich wyobrażenie o pracy zawodowej.
Świadomość trendów rynkowych	Studenci zwykle starają się wybierać takie ścieżki zawodowe, które zapewniają stabilność zatrudnienia oraz możliwości rozwoju kariery
Wartości i cele życiowe	Studenci mogą kierować się aspiracjami zawodowymi, dążąc do osiągnięcia określonych celów, takich jak pomoc innym, rozwój osobisty, czy też osiągnięcie sukcesu zawodowego.
Czynniki ekonomiczne (perspektywy zarobkowe i warunki pracy)	Studenci starają się wybierać takie ścieżki zawodowe, które pozwolą na osiągnięcie stabilności finansowej oraz satysfakcję z wykonywanej pracy.

Analiza czynników wyboru ścieżki zawodowej i wyboru kariery powinny stanowić podstawę do kształtowania programu studiów, dostosowania oferty edukacyjnej oraz zakresu wsparcia zawodowego. W oparciu o takie informacje uczelnie mogą odpowiadać na potrzeby kandydatów na studia i studentów, w szczególności w zakresie ich przyszłej kariery zawodowej (Brzezińska, 2003, s. 88-93).

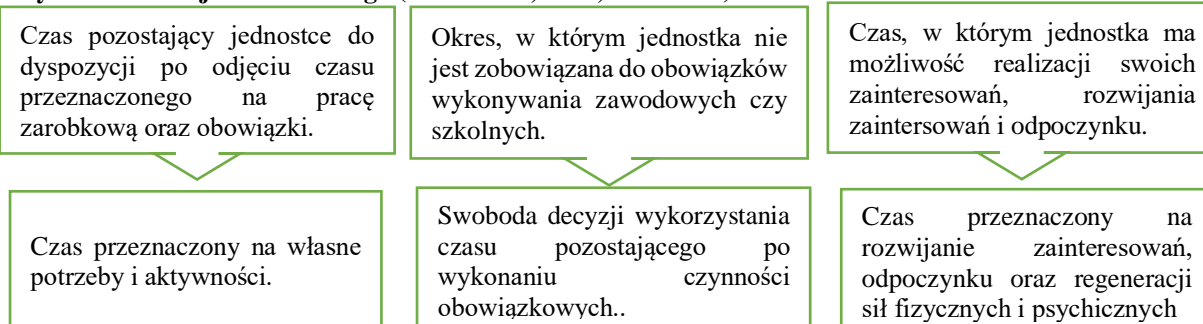
Czas wolny studentów kierunku wychowanie fizyczne

Możliwość samodzielnego dysponowania czasem oraz podejmowania działań zgodnych z preferencjami i potrzebami jednostki czyni czas wolny zagadnieniem ważnym dla

każdego człowieka (Gaworecki, 2003). Analiza czasu wolnego studentów powinna obejmować preferowane przez nich aktywności rekreacyjne, sportowe, kulturalne oraz inne formy rozrywki.

Rozważania na temat czasu wolnego i jego znaczenia dla studentów należy rozpocząć od zdefiniowania pojęcia czasu wolnego. Czas wolny definiowany jest jako okres, który pozostaje jednostce do dyspozycji po odjęciu czasu przeznaczanego na pracę zarobkową, obowiązki rodzinne, naukę czy inne zobowiązania życiowe. Jest to czas, który jednostka może przeznaczyć na realizację swoich zainteresowań, odpoczynek, rozwój osobisty czy aktywności rekreacyjne. Cechą charakterystyczną czasu wolnego jest jego różnorodność. Jednostka może wykorzystać ten czas na wiele różnych sposobów, w zależności od własnych upodobań, zainteresowań oraz możliwości. Czas wolny może być wykorzystywany do aktywności fizycznej, kulturalnej, społecznej, rekreacyjnej, edukacyjnej, czy też na relaks i regenerację (Gaworecki, 2003, s. 389-400).

Wybrane definicje czasu wolnego (Gaworecki, 2003, s. 389-400)

Kwestia czasu wolnego i jego znaczenia stanowi przedmiot rozważań wielu autorów różnych dziedzin – socjologii, psychologii, pedagogiki oraz innych nauk społecznych (Łyko, 2003, s. 53-62). Niezależnie jednak od teorii analizującej czas wolny, podkreśla się takie cechy jak: różnorodność form aktywności, dobrowolność ich wyboru oraz pozytywne znaczenie dla regeneracji psychicznej i fizycznej. Każda z teorii prezentowanych w tabeli koncentruje uwagę na uwarunkowaniach i czynnikach, które są istotne dla zrozumienia znaczenia czasu wolnego oraz pełnionych przez funkcji w życiu jednostki (indywidualne wartości i preferencje) i społeczeństwa. W przypadku studentów kierunku wychowanie fizyczne czas wolny jest niezwykle istotny z perspektywy ich kondycji fizycznej, psychicznej oraz społecznej. Czas wolny stanowi okres, w którym studenci mają możliwość aktywnego odpoczynku i rozwijania swoich zainteresowań. Regularna aktywność fizyczna w czasie wolnym umożliwia utrzymanie

dobrej kondycji fizycznej, poprawie wydolności organizmu oraz zapobieganiu chorobom cywilizacyjnym. Ćwiczenia fizyczne pozwalają rozwijać sprawność motoryczną, siłę mięśniową oraz koordynację ruchową (Dąbrowski 2006).

Wybrane teorie czasu wraz z opisem (Łyko, 2003, s. 53-62)

Teoria	Opis
Teoria czasu wolnego	Koncentruje się na badaniu różnych aspektów i funkcji czasu wolnego w życiu jednostki oraz społeczeństwa. Zakłada, że jest to czas aktywności, samorealizacji, twórczości oraz integracji społecznej.
Teoria aktywności	Przyjmuje, że czas wolny jest okresem, w którym jednostka angażuje się w różne formy aktywności, zarówno fizyczne, umysłowe, jak i społeczne, uczestnicząc aktywnie w życiu społecznym, kulturalnym i rekreacyjnym.
Teoria wartościowania czasu	Analizuje wartości, jakie jednostka przypisuje czasowi wolnemu oraz czynniki wpływające na ocenę i wybór aktywności w tym czasie, uwzględniając indywidualne preferencje, doświadczenia oraz społeczne normy i oczekiwania.
Teoria przeciwieństwa	Zakłada, że czas wolny stanowi przeciwieństwo czasu pracy, przeciwstawienia pełniąc funkcję odpoczynku, relaksu oraz odprężenia, umożliwiając regenerację sił fizycznych i psychicznych jednostki, w kontraście do codziennej rutyny i obowiązków.

Niezwykle ważny jest również psychologiczny aspekt czasu wolnego. Działania podejmowane w tym czasie, takie jak czytanie, słuchanie muzyki, malowanie czy oglądanie filmów, mają pozytywny wpływ na psychikę studentów, redukując stres, napięcie oraz poprawiając ogólne samopoczucie.

Aspekty psychologiczne czasu wolnego (Dąbrowski, 2006, s. 38-48)

Aspekt	Opis
Znaczenie czasu wolnego dla równowagi psychicznej jednostki	Czas wolny stanowi okres, w którym jednostka może odpocząć od codziennych obowiązków i stresujących sytuacji. Odpowiednio wykorzystany, może przyczynić się do redukcji poziomu stresu, poprawy samopoczucia oraz zwiększenia odporności psychicznej.
Zaspokajanie potrzeb psychologicznych poprzez aktywności podejmowane w czasie wolnym.	Jednostki często wybierają aktywności, które odpowiadają ich zainteresowaniom, potrzebom oraz wartościom. Wykonywanie działań, które przynoszą przyjemność i satysfakcję, może przyczynić się do zwiększenia poczucia własnej wartości oraz zadowolenia z życia.
Czas wolny jako czas samorealizacji i rozwijania swoich umiejętności oraz zainteresowań	Jednostki często wykorzystują ten czas na rozwój intelektualny, artystyczny czy sportowy. Podejmowanie nowych wyzwań, zdobywanie nowych umiejętności oraz eksploracja własnych możliwości mogą przyczynić się do wzrostu samooceny oraz poczucia spełnienia.
Czas wolny jako czas niezbędny do budowania relacji społecznych i integrację z innymi ludźmi	Udział w aktywnościach grupowych, klubach hobby czy wyjazdach integracyjnych umożliwia nawiązywanie nowych kontaktów, wzmacnianie więzi społecznych oraz rozwijanie umiejętności społecznych.

Spoleczne aspekty czasu wolnego studentów kierunku wychowanie fizyczne obejmują integrację społeczną poprzez uczestnictwo w klubach sportowych, zespołach tanecznych czy grupach studenckich. W czasie wolnym nawiązywane nowe znajomości, budowane są relacje oraz rozwijane umiejętności współpracy i komunikacji. Dodatkowo, czas wolny to okazja dla

studentów do rozwijania swoich talentów. Nauka gry na instrumencie, fotografia czy podróże to tylko niektóre przykłady aktywności, które umożliwiają rozwój osobisty, kreatywność oraz poszerzanie horyzontów intelektualnych (Dąbrowski, 2006, s. 38-48).

Zrównoważone podejście do aktywności w czasie wolnym jest kluczowe dla ogólnego rozwoju i dobrostanu studentów. Czas wolny wspiera równowagę psychiczną, rozwój osobisty i społeczny oraz efektywność akademicką. Zapewnienie studentom czasu na odpoczynek, aktywność społeczną i rozwój zainteresowań jest kluczowym elementem promowania zdrowego i satysfakcjonującego stylu życia w trakcie studiów.

Znaczenie czasu wolnego dla równowagi życia studenckiego (Kielbasiewicz-Drozdowska, Siwiński, 2001, s. 22-40)

Znaczenie	Opis
Czas wolny umożliwia studentom odprężenie się i redukcję poziomu stresu, który często towarzyszy intensywnemu tempu życia akademickiego.	Okazje do relaksu i rekreacji pozwalają na odzyskanie energii oraz utrzymanie równowagi psychicznej w obliczu wymagań związanych z nauką, egzaminami i projektami.
Czas wolny sprzyja rozwijaniu zainteresowań i hobby.	Czas wolny jest istotny dla samorealizacji i budowania tożsamości studenckiej. Może to obejmować uczestnictwo w klubach sportowych, grupach zainteresowań, działalnościach artystycznych czy wolontariacie. Dzięki temu studenci mają możliwość rozwijania się poza obszarem akademickim, co przyczynia się do pełniejszego doświadczenia życia studenckiego.
Czas wolny pozwala na budowanie relacji społecznych i integrację w środowisku akademickim.	Spotkania ze znajomymi, wspólne wyjścia, imprezy czy udział w różnego rodzaju wydarzeniach kulturalnych sprzyjają budowaniu więzi społecznych, wsparciu emocjonalnemu oraz poznawaniu nowych ludzi.
Równowaga między czasem wolnym a obowiązkami akademickimi jest kluczowa dla efektywności nauki i osiągnięcia sukcesu w życiu studenckim.	Odpowiednio wykorzystany czas wolny pomaga w utrzymaniu zdrowej równowagi między pracą a życiem prywatnym, co przekłada się na lepsze samopoczucie i motywację do działania

Współcześnie, z uwagi na rozwój technologii, czas wolny coraz częściej wykorzystywany jest na korzystanie z mediów społecznościowych, gry komputerowe oraz inne formy rozrywki cyfrowej. Rewolucja w zakresie technologii wpływa na zmianę sposobów spędzania wolnego czasu. Czy ten trend jest widoczny również w środowisku studentów kierunku wychowanie fizyczne? Analiza literatury dotyczącej preferencji i trendów spędzania czasu wolnego przez studentów tego kierunku pozwala stwierdzić, że istotne są dla nich dwa obszary: zainteresowania sportowe (bejmujące również aktywność rekreacyjną) oraz kultura i rozrywka. Analiza preferencji sportowych studentów pozwala na zidentyfikowanie najpopularniejszych dyscyplin sportowych oraz czynników wpływających na wybór

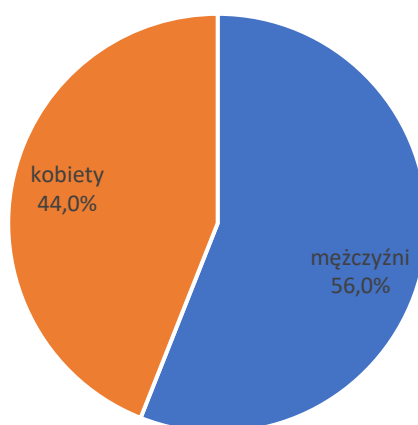

konkretnych aktywności. Z badań przeprowadzonych przez I.W. Kielbasiewicz-Drozdowską oraz W. Siwińskiego (2001) wynika, że badacze przyglądają się także czynnikom kształtującym te preferencje, takim jak doświadczenia sportowe z przeszłości, kontekst społeczny i kulturowy (wpływ mediów, rodzina, środowisko społeczne) czy aktywności organizowane na uczelni. Ponadto, badania te starają się zidentyfikować zmiany w preferencjach sportowych studentów w czasie oraz trendy, które mogą wpływać na ich decyzje dotyczące aktywności fizycznej. Z badań wynika również, że studenci kierunku wychowanie fizyczne nie ograniczają się do aktywności sportowych, ale wykorzystują swój czas wolny na uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych, takich jak spektakle teatralne, koncerty muzyczne, wystawy sztuki czy festiwale filmowe. Udział w tych wydarzeniach pozwala na relaksację, inspirację oraz rozwój intelektualny. Ponadto, kultura i rozrywka obejmują również takie aktywności jak czytanie książek, oglądanie filmów i seriali czy słuchanie muzyki. Te formy rozrywki pozwalają na ucieczkę od codzienności oraz rozwijanie swoich zainteresowań (Kielbasiewicz-Drozdowska, Siwiński, 2001, s. 22-40).

Zainteresowania, aspiracje zawodowe i czas wolny studentów kierunku wychowanie fizyczne ANS w Pruszkowie

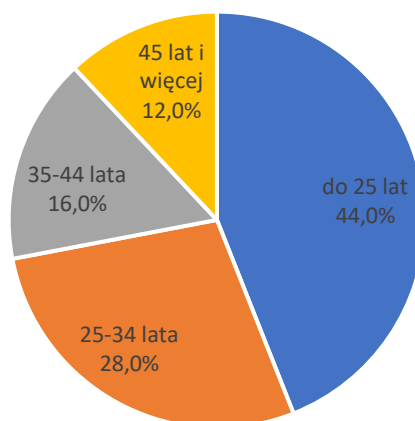
Badania przeprowadzone zostały w grupie studentów kierunku wychowanie fizyczne studiujących na studiach pierwszego stopnia. W badaniu nieco częściej brali udział mężczyźni (56,0%) – kierunku wychowanie fizyczne w ANS w Pruszkowie zdecydowanie więcej studentów to mężczyźni. Warto zastanowić się, jak można zachęcić więcej kobiet do podjęcia studiów w tej dziedzinie, aby stworzyć bardziej różnorodne środowisko akademickie.

Struktura studentów według płci

W badaniach przeprowadzonych wśród uczestników studiów na kierunku wychowanie fizyczne zauważono, że przeważały osoby młode (44,0% do 25 roku życia), które łączą zainteresowania sportowe i karierę zawodniczą ze studiami. Co trzeci student biorący udział w badaniu miał ukończone 35 lat. Warto podkreślić, że w tej grupie aż 12,0% osób miało 45 lat lub więcej. To zjawisko wskazuje na rosnące zainteresowanie kształceniem w dziedzinie wychowania fizycznego wśród osób, które już posiadają określony dorobek zawodowy. Są to zarówno ludzie, którzy pragną nie tylko rozwijać swoje zainteresowania, ale również zdobywać nowe umiejętności i poszerzać horyzonty zawodowe. Dla wielu z nich, decyzja o podjęciu studiów wiąże się z chęcią zmiany ścieżki kariery lub wzbogacenia swojego dotychczasowego doświadczenia o nowe kompetencje związane z aktywnością fizyczną i zdrowym stylem życia. Należy bowiem pamiętać, że wychowanie fizyczne to nie tylko nauka o sporcie, ale także o zdrowiu, psychologii i pedagogice. Osoby, które decydują się na ten kierunek, chcą inspirować innych do aktywności fizycznej, a ich wcześniejsze doświadczenia zawodowe mogą być cennym atutem w pracy z młodzieżą czy dorosłymi.

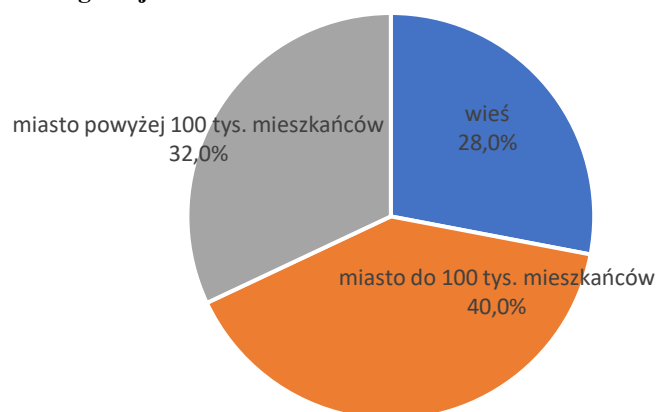
Struktura studentów według wieku

Studia na kierunku wychowanie fizyczne w ANS w Pruszkowie te przyciągają nie tylko młodych ludzi, ale także tych, którzy chcą wprowadzić zmiany w swoim życiu zawodowym. To dowód na to, że pasja do sportu i zdrowego stylu życia nie zna granic wiekowych, a kształcenie w tym zakresie staje się coraz bardziej popularne i dostępne dla wszystkich. Dostępność edukacji na kierunku wychowanie fizyczne jest niezwykle istotna, ponieważ przyciąga studentów z różnych środowisk.

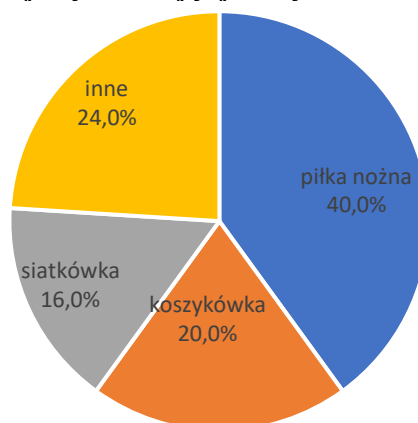
Warto zauważyć, że wśród przyszłych adeptów tego kierunku znajdują się zarówno mieszkańcy wsi, jak i osób z miast o różnej wielkości. Taki zróżnicowany skład studentów stanowi doskonałe uzasadnienie podjęcia studiów na kierunku wychowanie fizyczne, ponieważ pozwala na wymianę doświadczeń i perspektyw, które są nieocenione w pracy z młodzieżą i dorosłymi. Wspólne zajęcia, warsztaty i projekty organizowane w ramach studiów sprzyjają budowaniu silnych więzi oraz zrozumieniu różnorodności kulturowej i społecznej.

Struktura studentów według miejsca zamieszkania

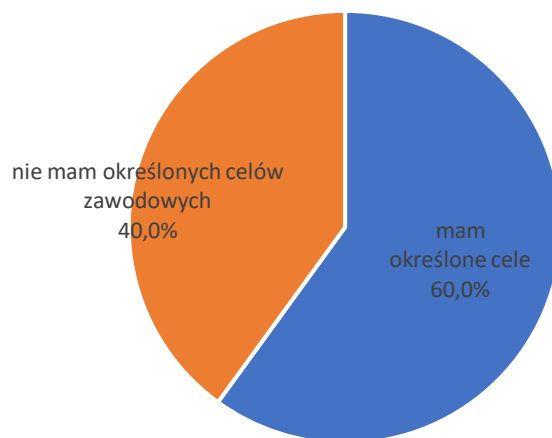
Decyzja o podjęciu studiów na kierunku wychowanie fizyczne to krok w stronę kariery, która może mieć realny wpływ na zdrowie i samopoczucie społeczeństwa. Wspieranie aktywności fizycznej, promowanie zdrowych nawyków oraz inspirowanie innych do działania to misja, która łączy studentów uprawiających różne dyscypliny sportu. Z badań wynika, że wśród studentów największym zainteresowaniem cieszą się sporty zespołowe.

Jakie dyscypliny sportowe najbardziej Cię interesują i jak często nimi się zajmujesz?

Piłka nożna, która zdobywa aż 40% popularności, jest nie tylko emocjonującą dyscypliną, ale także doskonałym sposobem na budowanie więzi społecznych i umiejętności pracy w zespole. Koszykówka i siatkówka, które cieszą się odpowiednio 20,0% i 16,0% zainteresowaniem, również przyczyniają się do rozwijania zdolności interpersonalnych oraz zdrowej rywalizacji. Studia na kierunku wychowanie fizyczne oferują nie tylko wiedzę teoretyczną, ale również praktyczne umiejętności, które można wykorzystać w codziennym życiu. Uczestnictwo w zajęciach sportowych, organizacja wydarzeń oraz prowadzenie zajęć dla dzieci i młodzieży to niezwykle atrakcyjne możliwości, jakie oferuje kierunek wychowanie fizyczne. Dla wielu studentów, zwłaszcza tych, którzy dopiero rozpoczynają swoją edukacyjną przygodę, jest to doskonała okazja do rozwijania zainteresowań i zdobywania cennych umiejętności. Warto zauważyć, że aż 40% studentów, głównie najmłodszych, nie miało w chwili badania jasno określonych celów zawodowych, co podkreśla znaczenie tego kierunku jako sposobu na odkrycie własnych aspiracji.

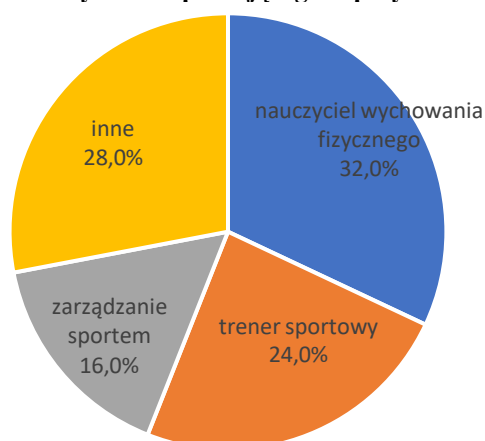
Czy masz określone cele związane z Twoją przyszłą karierą zawodową? Jeśli tak, jakie są to cele?

Studia nauczycielskie na kierunku wychowanie fizyczne pozwalają na zdobycie wiedzy i umiejętności, które mogą być wykorzystane w przyszłej karierze zawodowej. W obliczu rosnącego zainteresowania zdrowym stylem życia i aktywnością fizyczną, absolwenci tego kierunku mają przed sobą wiele ścieżek rozwoju, co czyni go niezwykle atrakcyjnym wyborem dla młodych ludzi. Studenci, którzy podjęli decyzję o studiowaniu wychowania fizycznego, mają różnorodne wizje swojej przyszłości zawodowej. W przeprowadzonym badaniu zapytano ich, w jakich obszarach chcieliby się rozwijać. Wyniki pokazują, że tylko co trzeci student (32,0%) widzi siebie w roli nauczyciela wychowania fizycznego. To zaskakujące, biorąc pod uwagę, że ten zawód jest specjalnością kształcenia na tym kierunku.

Zdecydowana większość studentów (40,0%), planuje swoją przyszłość w obszarze działalności sportowej, przy czym 24,0% uczestników badania marzy o karierze trenera, co świadczy o ich pasji do sportu oraz chęci dzielenia się wiedzą i doświadczeniem z innymi. Z kolei 16,0% studentów widzi siebie jako menadżerów sportowych, co wskazuje na rosnące zainteresowanie aspektami zarządzania w branży sportowej. Wydaje się, że decyzja o podjęciu studiów na kierunku wychowanie fizyczne związana jest przede wszystkim z chęcią aktywnego uczestnictwa w świecie sportu. Studenci chcą nie tylko rozwijać swoje umiejętności, ale także inspirować innych do aktywności fizycznej – ich ambicje wykraczają poza tradycyjne role nauczycieli, co może świadczyć o ewolucji tego zawodu i potrzebie dostosowania się do zmieniającego się rynku pracy.

W jakich obszarach zawodowych widziałbyś siebie pracującego w przyszłości?

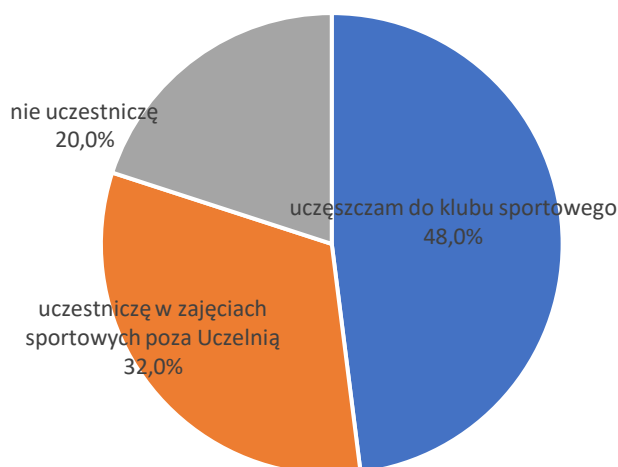

Co piąty student kierunku wychowanie fizyczne nie uczestniczy w żadnych dodatkowych zajęciach sportowych. To zaskakujący wynik, który skłania do refleksji nad uzasadnieniem podjęcia studiów na tym kierunku. Wychowanie fizyczne to nie tylko teoria, ale przede wszystkim praktyka, która powinna być integralną częścią życia każdego studenta. Pozostali studenci aktywnie angażują się w różne formy zajęć sportowych, uczęszczając do klubów sportowych lub biorąc udział w innych aktywnościach fizycznych poza Uczelnią. To właśnie oni są przykładem, jak ważne jest łączenie nauki z pasją do sportu. Uczestnictwo w dodatkowych zajęciach nie tylko rozwija umiejętności praktyczne, ale także buduje charakter, uczy pracy zespołowej i dyscypliny.

Zastanowić należałoby się, co sprawia, że część studentów rezygnuje z aktywności sportowej? Może to być brak czasu, zbyt duża ilość obowiązków akademickich lub brak motywacji. Warto jednak podkreślić, że wybierając kierunek wychowanie fizyczne, studenci

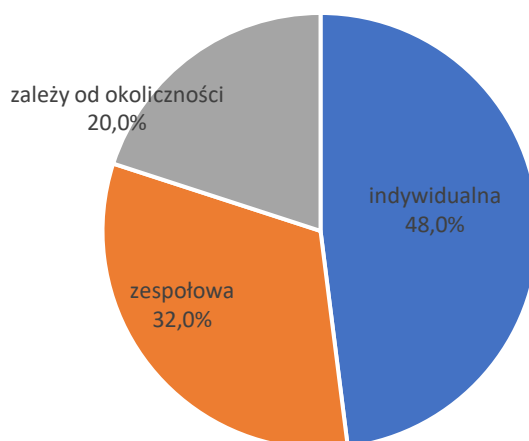
powinni być świadomi, że ich przyszła praca będzie związana z działalnością sportową, promowaniem aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia. Prowadzący zajęcia powinni zwrócić uwagę na ten aspekt pracy ze studentami, zachęcając ich do aktywnego uczestnictwa w zajęciach sportowych i podkreślając, że to nie tylko sposób na rozwój osobisty, ale także na budowanie społeczności, która wspiera się nawzajem w dążeniu do zdrowia i sprawności. Wychowanie fizyczne to nie tylko zawód, to również określony styl życia.

Czy uczestniczysz w dodatkowych zajęciach sportowych lub klubach sportowych poza programem na uczelni? Jeśli tak, to jakie?

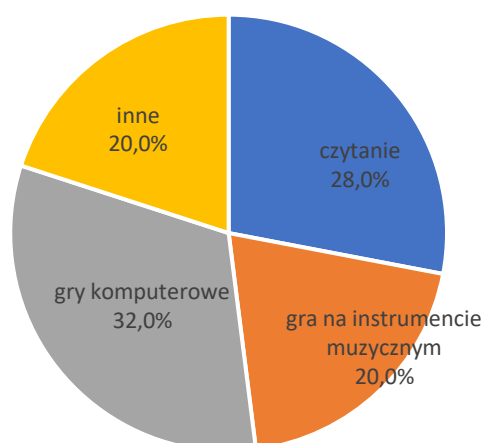
Mimo wcześniejszych deklaracji dotyczących zainteresowań sportowych w zakresie sportów zespołowych, wyniki ankiety pokazują zaskakujący trend. Na pytanie: "Czy wolisz aktywność fizyczną indywidualną czy zespołową i dlaczego?", niemal połowa ankietowanych wskazała na aktywność indywidualną.

Czy wolisz aktywność fizyczną indywidualną czy zespołową? Dlaczego?

W dzisiejszym świecie, w którym czas wolny staje się coraz cenniejszy, wiele osób poszukuje aktywności, które nie tylko dostarczą im radości, ale także rozwijają ich umiejętności i zainteresowania. Wśród popularnych form spędzania wolnego czasu, studenci kierunku wychowanie fizyczne wskazali na kilka interesujących aktywności: czytanie książek, gra na instrumentach muzycznych oraz gry komputerowe. Gra na instrumentach muzycznych oraz czytanie książek rozwijają kreatywność i zdolności interpersonalne, co jest niezwykle ważne w pracy z grupami uczniów. Co ciekawe, niemal co trzeci student wybiera gry komputerowe jako sposób na relaks, co może budzić pewne wątpliwości w kontekście ich przyszłej kariery w dziedzinie wychowania fizycznego. Warto jednak zauważyć, że gry komputerowe, mimo że często postrzegane jako forma rozrywki, mogą również pełnić rolę edukacyjną i rozwijającą. Wiele z nich wymaga strategii, szybkiego podejmowania decyzji oraz umiejętności pracy zespołowej. Te cechy są niezwykle istotne w pracy z dziećmi i młodzieżą, co jest kluczowe w zawodzie nauczyciela wychowania fizycznego. Gry komputerowe mogą być doskonałym narzędziem do wprowadzenia młodych ludzi w świat aktywności fizycznej, ponieważ wiele z nich promuje zdrowy styl życia, zachęca do rywalizacji i współpracy. Dla studentów wychowania fizycznego, umiejętność łączenia tradycyjnych form aktywności z nowoczesnymi technologiami może okazać się nieoceniona w przyszłej pracy.

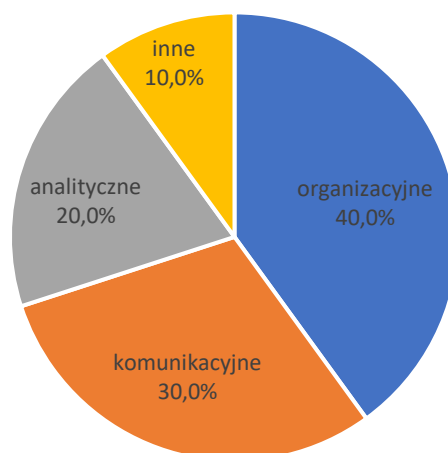
Jaka jest Twoja ulubiona forma spędzania czasu wolnego poza zajęciami związanymi z wychowaniem fizycznym?

Swoje zainteresowania i hobby w przyszłości chciałoby rozwijać w przyszłości 72,0% studentów biorących udział w badaniu.

Przyszli specjaliści wychowania fizycznego muszą być wszechstronni, a ich sukces zależy od zdolności do efektywnego zarządzania, organizacji oraz umiejętności interpersonalnych. Praca nauczyciela wychowania fizycznego wymaga nie tylko wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych, ale także rozwiniętych umiejętności organizacyjnych, komunikacyjnych i analitycznych. Te kompetencje są kluczowe dla skutecznego prowadzenia zajęć, motywowania uczniów oraz osiągania celów edukacyjnych. To właśnie te kompetencje pozwalają na tworzenie inspirujących środowisk sportowych, które sprzyjają rozwojowi zarówno indywidualnemu, jak i zespołowemu.

Jakie umiejętności zawodowe uważasz za najważniejsze w branży wychowania fizycznego i sportu?

Z danych wynika, że aż 40,0% studentów wskazuje na znaczenie umiejętności organizacyjnych, co jest niezwykle istotne w kontekście planowania i prowadzenia zajęć sportowych, organizacji wydarzeń czy zarządzania zespołami. Nauczyciel wychowania fizycznego musi umiejętnie planować zajęcia, uwzględniając różnorodność ćwiczeń, poziom zaawansowania uczniów oraz cele edukacyjne. Dobre planowanie pozwala na efektywne wykorzystanie czasu i zasobów. Efektywne zarządzanie czasem jest niezbędne dla realizacji programu nauczania oraz wprowadzania różnych aktywności, zapewniając równowagę między teorią a praktyką. Nauczyciel odpowiada również za organizację zawodów, turniejów i innych wydarzeń sportowych, co wymaga umiejętności w zakresie logistyki oraz współpracy z innymi nauczycielami i instytucjami.

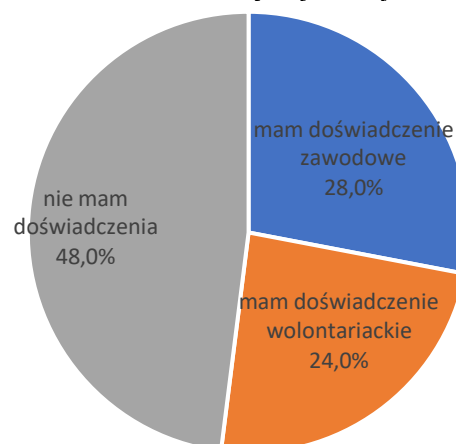

Z kolei 30,0% studentów podkreśla wagę umiejętności komunikacyjnych. Wychowanie fizyczne to nie tylko nauka technik sportowych, ale również umiejętność przekazywania wiedzy, motywowania innych oraz budowania relacji w zespole. Efektywna komunikacja jest fundamentem sukcesu w pracy z zawodnikami, a także w kontaktach z rodzicami czy innymi specjalistami. Skuteczna komunikacja z uczniami jest kluczowa dla przekazywania instrukcji i motywowania. Nauczyciel musi umieć jasno i zrozumiale przekazywać informacje, zarówno werbalnie, jak i niewerbalnie. Z kolei umiejętność słuchania i reagowania na potrzeby uczniów pomaga w budowaniu pozytywnych relacji i atmosfery zaufania. Komunikacja z rodzicami i innymi nauczycielami jest ważna dla wspierania rozwoju uczniów. Nauczyciel musi umieć współpracować, dzielić się informacjami i wspólnie rozwiązywać problemy.

Warto zauważyć, że tylko co piąta osoba wskazuje na umiejętności analityczne, które są ważne w kontekście oceny wyników czy analizy postępów uczniów. Zarówno nauczyciel, jak i trener musi umieć oceniać postępy uczniów, analizować wyniki testów sprawnościowych oraz dostosowywać program nauczania do indywidualnych potrzeb uczniów. Kluczowa jest również umiejętność analizy sytuacji i rozwiązywania problemów, a nauczyciel musi umieć szybko reagować na zmieniające się warunki, takie jak kontuzje uczniów czy problemy z dostępnością sprzętu. Studenci pomijają również fakt, że nauczyciel wychowania fizycznego często musi analizować dane dotyczące wyników uczniów, frekwencji oraz efektywności programów nauczania. Umiejętność tworzenia raportów i prezentacji wyników jest ważna dla monitorowania postępów i planowania dalszych działań.

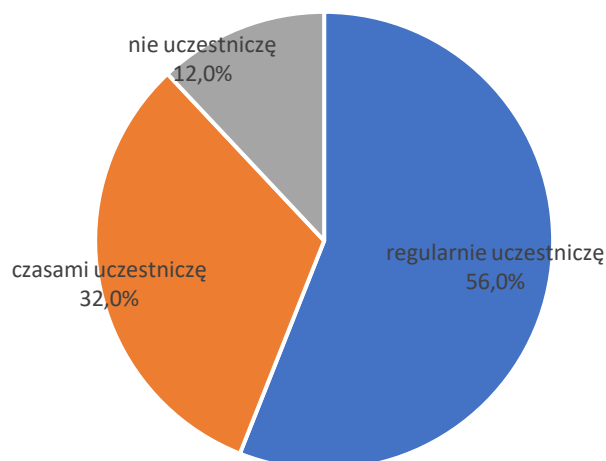
Być może na ocenę kompetencji wpływ ma niewielkie doświadczenie zawodowe studentów – nie ma go niemal połowa studentów.

Czy masz doświadczenie w pracy lub wolontariacie związanym z wychowaniem fizycznym lub sportem?

Studenci kształcący się na kierunku wychowanie fizyczne, mają ogromny potencjał do aktywnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej. Niestety, obecne dane pokazują, że tylko nieco ponad połowa z nich, bo 56,0%, regularnie angażuje się w wydarzenia sportowe lub kulturalne. To niepokojący wynik, który wskazuje na potrzebę większej mobilizacji wśród przyszłych nauczycieli i animatorów sportu. Zadać można pytanie, jakie znaczenie dla studiów na kierunku wychowanie fizyczne ma aktywność w społeczności lokalnej? Udział w wydarzeniach sportowych nie tylko rozwija umiejętności organizacyjne, ale także pozwala nawiązać cenne relacje z innymi pasjonatami sportu oraz mieszkańcami. Co więcej, aktywność ta może być doskonałą okazją do praktycznego zastosowania wiedzy zdobytej na studiach. Z danych wynika, że co trzeci student uczestniczy w takich wydarzeniach tylko czasami, a 12,0% nigdy nie bierze w nich udziału. Warto podkreślić, że brak zaangażowania może prowadzić do ograniczenia umiejętności interpersonalnych oraz zawodowych, które są kluczowe w pracy z młodzieżą i dorosłymi. Na zajęciach prowadzonych w Uczelni oraz we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi warto inspirować studentów do większej aktywności. Organizowanie warsztatów, szkoleń czy wydarzeń sportowych, które angażują społeczność akademicką, może być doskonałym sposobem na rozwijanie kompetencji oraz promowanie zdrowego stylu życia. Wspólne działania nie tylko wzbogacają doświadczenie studentów, ale również przyczyniają się do budowania silniejszej i bardziej zintegrowanej społeczności lokalnej.

Czy istnieją wydarzenia sportowe lub kulturalne, w których regularnie uczestniczysz w swoim otoczeniu lokalnym?

Wnioski

Badanie ankietowe przeprowadzone zostało w grupie studentów na kierunku wychowanie fizyczne. Warto zwrócić uwagę na kilka kluczowych aspektów dotyczących doświadczenia zawodowego oraz preferencji aktywności fizycznej wśród przyszłych nauczycieli wychowania fizycznego.

1. Badanie pokazało różnorodność zainteresowań sportowych, co wskazuje na potrzebę szerokiego spektrum oferowanych zajęć sportowych. To zjawisko ma ogromne znaczenie dla studiów na kierunku wychowanie fizyczne, ponieważ wskazuje na potrzebę oferowania szerokiego spektrum zajęć sportowych, które mogą zaspokoić różnorodne potrzeby i pasje studentów. W obliczu tak zróżnicowanych preferencji, Uczelnia uwzględnia takie zróżnicowanie ponieważ program studiów, zarówno pierwszego, jak i drugiego stopnia, umożliwia studentom eksplorację różnych dyscyplin sportowych, co nie tylko wzbogaca doświadczenia studentów, ale także przyczynia się do ich wszechstronnego rozwoju.
2. Większość studentów posiada jasno określone cele zawodowe związane z karierą w sporcie i wychowaniu fizycznym. Świadczy to o ich wysokiej motywacji i determinacji, które są kluczowe w dążeniu do sukcesu w tej dziedzinie. Takie podejście ma ogromne znaczenie dla studiów na kierunku wychowanie fizyczne, ponieważ studenci, którzy mają jasno określone cele, są bardziej skłonni do angażowania się w naukę oraz rozwijanie swoich umiejętności. Uczelnia wspiera studentów w wyznaczaniu i realizacji ich celów zawodowych, oferując w programie studiów zajęcia z doradztwa zawodowego.
3. Tylko część studentów aktywnie uczestniczy w dodatkowych zajęciach sportowych, zarówno w klubach, jak i poza Uczelnią, co sugeruje ich zaangażowanie w rozwijanie umiejętności sportowych. Jest to nie tylko korzystne dla ich osobistego rozwoju, ale także przyczynia się do budowania społeczności sportowej wśród studentów. Uczestnictwo w takich zajęciach ma ogromne znaczenie dla studiów na kierunku wychowanie fizyczne, ponieważ umożliwia studentom praktyczne zastosowanie wiedzy teoretycznej oraz rozwijanie umiejętności interpersonalnych i pracy w zespole.
4. Studenci, również biorący aktywny udział w zajęciach sportowych poza Uczelnią, mają zbyt małe doświadczenie zawodowe i wolontariackie związane ze sportem. Może to stanowić istotny problem po ukończeniu studiów. Mimo że aktywność fizyczna w ramach wolontariatu czy pracy w różnych organizacjach sportowych może być cennym źródłem praktycznej wiedzy i umiejętności, wielu studentów nie ma jeszcze wystarczającej okazji,

aby zdobyć takie doświadczenie. To zjawisko może wpływać na ich przyszłą karierę, ograniczając zdolność do efektywnego nauczania i inspirowania innych do aktywności fizycznej. Dlatego tak ważne jest, aby Uczelnia wprowadziła dodatkowe rozwiązania, które umożliwią studentom zdobywanie praktyki w rzeczywistych warunkach, co w dłuższej perspektywie przyczyni się do ich rozwoju zawodowego i osobistego.

5. Preferencje między aktywnością indywidualną a zespołową są zrównoważone, co wskazuje na potrzebę elastycznego podejścia w planowaniu zajęć sportowych. Uzyskane wyniki wskazują na potrzebę elastycznego podejścia w planowaniu zajęć sportowych. Studenci, którzy mają różnorodne zainteresowania, mogą lepiej angażować się w zajęcia, które odpowiadają ich preferencjom. Wydaje się, że Uczelnia wychodzi naprzeciw tym oczekiwaniom poprzez wprowadzenie do programu studiów przedmiotów do wyboru. W ten sposób studenci mogą zindywidualizować program studiów i otworzyć się na różnorodność form aktywności. Taki elastyczny model nauczania może przyczynić się do większej motywacji i chęci do uczestnictwa w zajęciach sportowych, co jest kluczowe dla promowania zdrowego stylu życia.
6. Różnorodne formy spędzania wolnego czasu, takie jak czytanie, gra na instrumentach muzycznych i gry komputerowe, pokazują, że zainteresowania studentów kierunku wychowanie fizyczne wykraczają poza sport, wspierając ich rozwój osobisty i kreatywność w innych dziedzinach. Taki wszechstronny rozwój może być ogromnym atutem w pracy nauczyciela wychowania fizycznego. Osoby, które potrafią łączyć różne zainteresowania, są w stanie lepiej inspirować swoich uczniów i tworzyć ciekawe, zróżnicowane programy zajęć, które przyciągną uwagę młodzieży.

Uzyskane wyniki badań pozwalają stwierdzić, że uczelnie kształcące nauczycieli wychowania fizycznego powinny dostosować swoje programy do potrzeb studentów, oferując różnorodne zajęcia sportowe oraz wsparcie w realizacji celów zawodowych. W ten sposób można stworzyć środowisko sprzyjające nie tylko nauce, ale także osobistemu rozwojowi studentów, co jest kluczowe w kontekście ich przyszłej kariery w sporcie i wychowaniu fizycznym. Wspieranie różnorodności zainteresowań sportowych oraz umożliwienie aktywnego uczestnictwa w zajęciach realizowanych poza programem studiów to kluczowe elementy, które mogą przyczynić się do sukcesu studentów na kierunku wychowanie fizyczne.

Rekomendacje

1. Uczelnia powinna zwrócić większą uwagę na aktywności poza programem studiów. Poza ofertą zajęć sportowych, uwzględniających różnorodne zainteresowania studentów, Rekomendacje dla Uczelni obejmują nie tylko rozszerzenie oferty zajęć sportowych, ale także promowanie różnorodnych zainteresowań, które mogą wzbogacić życie akademickie i osobiste studentów. Warto, aby Uczelnia zainwestowała w organizację warsztatów, seminariów oraz wydarzeń kulturalnych, które będą sprzyjać rozwijaniu umiejętności interpersonalnych, kreatywności oraz zdolności przywódczych. Takie inicjatywy mogą obejmować kursy artystyczne, programy wolontariackie czy grupy dyskusyjne, które angażują studentów w różnorodne tematy i wyzwania. Dzięki wsparciu dla tego typu aktywności, Uczelnia nie tylko wzbogaci ofertę edukacyjną, ale także stworzy przestrzeń do nawiązywania wartościowych relacji między studentami. To z kolei przyczyni się do budowania silnej społeczności akademickiej, w której każdy student będzie miał możliwość rozwijania swoich pasji i talentów.
2. Uczelnia powinna aktywnie wspierać uczestnictwo studentów w dodatkowych zajęciach sportowych i nawiązywać partnerstwa z lokalnymi klubami sportowymi oraz organizacjami. Współpraca z organizacjami sportowymi powinna obejmować tworzenie różnorodnych możliwości zdobywania doświadczeń zawodowych oraz wolontariackich. Takie inicjatywy są nieocenione dla przyszłych pracowników w dziedzinie wychowania fizycznego i sportu, ponieważ pozwalają na rozwijanie umiejętności praktycznych oraz nawiązywanie cennych kontaktów w branży. Uczelnia powinna zatem podejmować działania, które umożliwią studentom aktywne uczestnictwo w projektach sportowych, co z pewnością wzbogaci ich portfolio zawodowe.
3. Program studiów powinien oferować więcej doradztwa zawodowego i mentorstwa, aby wspierać studentów w osiągnięciu ich celów zawodowych. Studenci powinni mieć dostęp do specjalistów, którzy pomogą im w określeniu ich ścieżki kariery oraz w osiągnięciu osobistych celów zawodowych. Ważne jest, aby kłaść większy nacisk na rozwijanie umiejętności organizacyjnych, komunikacyjnych i analitycznych. Te kompetencje są niezbędne, aby studenci mogli skutecznie odnaleźć się w dynamicznie rozwijającej się branży sportowej.

Bibliografia

- Anastasi, A., Urbina, S. (1999). *Testy psychologiczne. Pracownia Testów Psychologicznych Polskiego Towarzystwa Psychologicznego*, Warszawa.
- Bańka, A. (2002). *Rozwój zawodowy i doradztwo zawodowe*, [w:] *Psychologia. Podręcznik akademicki. Psychologia ogólna. T.3*, J. Strelau (red.), Gdańskie Wydawnictwo Ministerstwo Psychologiczne, Gdańsk.
- Betz, N.E. (2004). *Contribution of Self-Efficacy Theory to Career Counseling: A Personal Perspective*. *The Career Development Quarterly*, 52, s. 340 - 353.
- Brzezińska, A. (2003). *Pojęcie zmiany rozwojowej*. w: *Psychologia. Podręcznik akademicki. Psychologia ogólna*. Tom 1. J. Strelau (red.), Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk.
- Campbell, D.P., Borgen, F.H. (1999). *Holland's Theory and the Development of Interest Inventories*. *Journal of Vocational Behavior*, 55, s. 86 – 101.
- Dąbrowski A. (2006), *Zarys teorii rekreacji ruchowej*, DrukTur, Warszawa.
- Dik, B.J., Hansen, J.C. (2004). *Development and validation of discriminant functions for the Strong Interest Inventory*. *Journal of Vocational Behavior*, vol.64, s. 182-197.
- Gaworecki W. (2003), *Turystyka*, PWE, Warszawa.
- Gottfredson, L.S. (1985). *The role of self-concept in vocational theory*, *Journal of Counseling Psychology*, 32 (1), s. 159 – 162.
- Kiełbasiewicz-Drozdowska I., W. Siwiński W. (2001), (red.), *Teoria i metodyka rekreacji (Zagadnienia podstawowe)*, AWF Poznań, Poznań.
- Łyko Z. (2003), *Elementy filozofii turystyki*, [w:] Z. Dziubiński (red.), *Spoleczny wymiar sportu*, Warszawa.

© Autors and Akademia Nauk Stosowanych im. Haliny Konopackiej w Pruszkowie,
wydawnictwo@ans.pruszkow.pl

ISSN 2957-1359

Adres autora: poczta.huzarski@gmail.pl